

man skred til Udførelsen af dem. Dette har haft til Følge, at man nu har en Rentebyrde at bære ved disse Anstalter, som volder Besvær og gør Anstalternes Drift kostbar. Dette vil man med de Erfaringer for Øje, som ere indvundne her, kunne undgaa ved disse Anstalter. Det er maaske noget stærkt, hvad jeg har sagt om Opførelsen af Ebberødgaard, men jeg skal tilføje, at man havde den Gang ikke Erfaring, man skulde begynde forfra, og det kan derfor undskyldes, at man er kommen til at give flere Penge ud, end der vilde have været nødvendigt, naar man havde haft større Erfaring. Denne Erfaring har man nu. Man kan med Erfaringerne fra Ebberødgaard lægge Planerne langt mere økonomisk, end man har gjort der, og det er derfor min Opfattelse, at det Beløb, der ved denne Lov gives de Kellerske Aandssvageanstalter Adgang til at rejse, vil være fuldt tilstrækkeligt til Anstalternes Anlæg og til at give Plads for mindst 600 Alumner, som der er Tale om i Udvalgets Redaktion af Lovforslaget.

A. Nielsen: Da jeg er saa heldig fuldstændig at dele Anskuelse med den ærede Ordfører, hvad den foreliggende Sag angaar, havde jeg ikke tænkt at skulle tage Ordet. De faa Bemærkninger, jeg har at gøre, ere foranledigede ved Udtalelser fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (R. Claussen) og det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds (Paulin). De hentydede begge til den Overraskelse, det havde været for dem at se os forlade Viborg i sidste Øjeblik. Maa jeg i den Anledning minde om, at det var mig, der her i Salen ved første Behandling rejste Spørgsmaalet om at gaa til Viborg. Jeg gjorde det for det første, fordi jeg ansaa det for rigtigt, at vælge den Plads, som bød saa mange gode og heldige Betingelser, men jeg gjorde det tillige særlig paa Foranledning af den højtærede Kultusministers Optræden i denne Sag fra første Færd af. Den højtærede Minister henvendte sig i sin Tid til Finansudvalget ikke med et Forslag, men med en Meddelelse til Efterretning om, at noget saadant som det, der senere blev foreslaaet, var i Gære, at der altsaa var Tale om at flytte de Kellerske Anstalter til Jylland til et Sted i Nærheden af Vejle, der hed Bregninge. Denne Sag havde ikke den højtærede Ministers Tilslutning paa dette Tidspunkt, han ønskede at gaa længere ind i Jylland eller over til Vestkysten. Det var denne Holdning fra den ærede Ministers Side, der gav mig Anledning til at

fremdrage Spørgsmaalet: Viborg, og jeg blev yderligere bestyrket i mine Bestræbelser i saa Henseende ved at høre den højtærede Minister udtale ved Forslagets Forelæggelse, at det var en Selvfølge, at Rigsdagen maatte være medbestemmende med Hensyn til Valget af Plads. Jeg kunde nævne flere Forhold, der gjorde, at jeg arbejdede for Viborg, men da jeg derved vilde komme til at berøre Tredjemand, som ikke er til Stede her og ikke her kan forsvare sig og forklare sin Holdning, skal jeg ikke gøre det. Jeg skal heller ikke komme ind paa nu at omtale de Fordele, der kunde tale for at gaa til Viborg, saa meget mere, som der ikke er stillet Forslag i saa Henseende, og saa meget mere, som den ærede Ordfører allerede har gjort det og yderligere vel vil finde Anledning til at fremkomme med Udtalelser i saa Henseende. Jeg skal kun sige over for de to ærede Medlemmer, der appellerede til det Mindretal, som holdt paa Viborg, naar de tænke sig om, ville de ikke finde noget overraskende i, at vi forlode dette Sted. Naar de have læst Bilagene — hvad andre ærede Medlemmer maaske ikke have gjort i disse Dages Travlhed, men hvad de to ærede Udvalgsmedlemmer jo sikkert have — ville de vide — og de ville ogsaa have hørt det af den højtærede Ministers Udtalelser — at Professor Keller har udtalt, at han ikke vil gaa til Viborg, og at han vilde nedlægge sit Hverv, hvis Viborg blev Stedet for Anlægget. Den højtærede Minister erklærede kategorisk, at med Viborg som Plads vilde Loven strande. Over for en saa haardhændet Fremgangsmaade fra den ærede Ministers Side — det var jo den højtærede Minister selv, der havde givet mig Anledning til at rejse Spørgsmaalet om Viborg — var det ganske naturligt, at vi opgave Tanken om at holde paa Viborg til Trods for, at vi fandt, at de Grunde, der talte for, at Viborg blev valgt, vare saa iøjnefaldende, at denne By maatte have faaet Flertal her i Salen, naar man var kommen til en reel Drøftelse af Spørgsmaalet. Men i Stedet for førte man ikke blot Professor Kellers eventuelle Mandatnedlæggelse ind i Sagen, men underhaanden forlød det endog, at man vilde slippe en Del af de aandsvage Børn ud af Anstalten, hvis Loven strandede i Aar. I tredje Linie nævnte man, at hvis Loven strandede i Aar, kom Spørgsmaalet: Jylland ikke op mere. Det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds maa vel kunne forstaa, at under saadanne Forhold var det ikke lysteligt at holde paa Viborg.